

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil: PhDr. Radim Kočandrle, Ph.D.

Práci předložila: Kristýna Richterová

Název práce: Důkazy boží existence ve středověké filosofii: Anselm z Canterbury

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je pojednání o důkazech boží existence, které předložil významný středověký myslitel Anselm z Canterbury. Svému cíli autorka podrobuje postup práce, který začíná u velmi stručného nastínění středověkého myšlení spolu s představením Augustina Aurelia jako naopak představitele patristiky. Daný krok je srozumitelný v tom smyslu, že právě Augustin představuje zásadní postavu pro myslitele, na něhož je práce orientována, tedy Anselma z Canterbury. Autorka následně plynule přechází od opět krátkého vymezení Anselmova života a jeho působení k různým aspektům spjatým s jeho myšlením, které mají úzkou souvislost s podanými důkazy boží existence. Anselmovy důkazy následně představuje v samostatných kapitolách nazvaných podle spisů, v nichž se objevují – *Monologion* a *Proslogion*. V další části práce se věnuje diskuzi, která vznikla v souvislosti s Anselmovým tzv. „ontologickým“ důkazem boží existence, přičemž přibližuje některé známé reakce a zhodnocení (Gaunilo, Akvinský, Duns Scotus, Descartes, Kant). Přestože zachovávaný postup práce by měl vést ke zdárnému splnění jejího cíle, daří se jej ve skutečnosti splnit jen částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka zvolila ne příliš snadné téma, které však lze na úrovni popisné práce s oporou v sekundární literatuře adekvátně pojednat. Z textu ale nejsou zcela zřejmé již samotné okolnosti a podmínky, které stály za formulacemi důkazů boží existence ve středověku – také klíčové spory o dialektiku či univerzália jsou pouze spíše nastíněny. Práce vůbec vyniká nesrozumitelností, stručností na nesprávných místech a vůbec zkratkovitostí, či častou nesouvislostí témat. Je evidentní, že sama autorka se v tématu příliš neorientuje. To je zcela zjevné již z první kapitoly, které porůznu pomíchává různá témata, či překládá zavádějící interpretace, kdy například o scholastice tvrdí: „Charakteristickým znakem tohoto období byla christianizace, která se také promítla do filosofie, v níž se projevil zápas mezi křesťanským monoteismem a antickým polyteismem“ (s. 11). Čtenář by také očekával, že pokud práce cíleně pojednává o Anselmových důkazech boží existence, budou tyto rozebrány především na základě primárních textů – byť v překladu. Zaměříme-li se pouze na případ známého tzv. „ontologického“ důkazu, autorka však k primárnímu spisu téměř nepřihlíží. Důkazu jsou přitom věnovány pouze tři strany textu, kdy se navíc formulace a celkový postup celého argumentu *de facto* vůbec neobjeví! Text se zde v podstatě pouze omezuje na krátké a zmatečné reflexe reakcí současných badatelů. Již na základě této kapitoly je tak zjevné, že práce se bohužel mýjí splnění svého cíle.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autorky není zcela adekvátní. Autorka se nevyhne rovněž formulacím, které by se v odborném textu neměly objevit, jako např. „u našeho filosofa“, „podle našeho autora“ atp. (s. 20). Lze se rovněž setkat s různými jazykovými prohrěšky – například již v první větě úvodu je špatný tvar zájmena. Je možné se domnívat, že se jedná o známky chvatného dokončování rukopisu. Samotná práce má ovšem dobrou a logickou strukturu. Není však jasné, proč jsou v poznámkách pod čarou někdy mezi poznámkami volné řádky a někdy ne. Na sekundární zdroje odkazuje autorka v zásadě v pořádku – nešťastně ale zvolila jako odkaz na stranu daného zdroje nejprve uvedení čísla stránky a až následně zkratku „str.“ pro „stranu“. Pokud se jedná o odkazy na více stran, často chybně uvádí za první číslicí tečku. Na straně 30 jsou navíc poznámky v jiném fontu. V textu práce jsou zase čísla poznámek někdy mylně uvedeny nikoli za tečkou, ale pouze za konkrétním slovem, ačkoli je zřejmé, že se mají vztahovat k celé větě či odstavci. Také je třeba upozornit na to, že odkazy na primární prameny neodpovídají obvyklému úzu v oboru – autorka je cituje stejným způsobem jako sekundární prameny. Seznam použité literatury je ovšem dobře rozdělen na primární a sekundární literaturu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce bohužel není dobrý. Již vlastní text práce je dost nesrozumitelný. Vzhledem k tomu, že se jedná o přepracovanou předchozí práci, nyní zaměřenou výhradně na Anselma z Canterbury, čtenář by očekával, že v práci dojde k jasnému zacílení na zvolené téma a především zohlednění předchozích výtek. Bohužel se tak neděje. Práce si ponechává všechny předchozí neduhy. Zejména již dříve kritizované a zcela nedostatečné představení tzv. „ontologického“ důkazu. Lze se domnívat, že ačkoli má práce pojednávat o Anselmových důkazech boží existence – zejména pak právě o tzv. „ontologickém důkazu“, čtenář, který nemá o tématu větší povědomí, mu nemůže z vlastního textu práce dobře porozumět. Již na této úrovni práce neplní svůj formulovaný cíl.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

V práci a v závěru se tvrdí, že Anselm z Canterbury zastával stanovisko realistů a zároveň, že „pro Anselma je existence těchto obecných pojmů závislá na existenci věcí, které označují“ (s. 32). Můžete dané tvrzení více rozvést a vysvětlit?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Nevyhověla.

Datum: 23. 5. 2017

Podpis:

